

ÄGARDIREKTIV FÖR TÅG I BERGSLAGEN AB

1. BAKGRUND

- 1.1 Följande ägardirektiv har fastställts på bolagsstämman i Tåg i Bergslagen AB, 556470-2107, 4 december 2016.
- 1.2 Tåg i Bergslagen AB, nedan kallat Bolaget, ägs till 25 procent vardera av Region Dalarna, Region Gävleborg, **Region Västmanland** ~~Västmanlands läns landsting~~ och Region Örebro län, nedan kallade Ägarna.

2. VERKSAMHETENS MÅL OCH UPPDRAG

- 2.1 Bolaget ska på uppdrag av de regionala kollektivtrafikmyndigheterna upphandla, organisera och samordna spårbunden regional kollektivtrafik för Bergslagsregionens fyra län: Dalarna, Gävleborg, Västmanlands och Örebro län.

Bolaget får inte bedriva verksamhet som står i strid med de trafikförsörjningsprogram som beslutats av respektive ägare.

Bolaget ska följa de policies och riktlinjer – t ex gällande Arkivbestämmelser, arbetsmiljö, jämställdhet mm som fastställts av ägare i det län där bolaget har sitt säte.

Ägarnas gemensamma mål med trafiken är:

Övergripande mål

- Medborgarnas tillgänglighet till arbetsmarknad, studier och vardagliga fritidsaktiviteter ska öka.
- Bolaget ska bidra till att öka det kollektiva resandet
- Bolagets trafik ska upplevas som trygg för alla.
- Bolaget ska öka sin positiva påverkan på klimat och miljö.

Strategiska mål

- Tågtrafiken ska nå fler människor och koncentreras därför till starka stråk.
- Samarbete om trafikering ska eftersträvas med närliggande kollektivtrafiksystem.
- Tågtrafiksystemet ska vara tillgängligt för personer med funktionsvariation.

Ägarnas ambitioner och trafikutbud framgår av bilaga 1 "Långsiktigt program för Tåg i Bergslagen".

Ägardirektivets övergripande och strategiska mål äger företrädare framför Trafikförsörjningsprogrammets mål vid eventuell målkonflikt.

Bolaget ska inför insatser i målens riktning säkerställa att ägarna och finansiärerna får underlag med den framförhållning som beslutsprocesserna kräver så att beslutande församlingar kan fatta informerade beslut.

2.2 Bolaget ges genom detta ägardirektiv följande uppdrag:

1. **att** genomföra upphandling av trafik, i enlighet med 3 kap. 2 § lagen (2010:1065) om kollektivtrafik i enlighet med särskilda uppdrag från Ägare eller Ägarna. Vidare ska Bolaget kunna genomföra upphandling och tillhandahållande av andra persontransport- och samordningstjänster inom ramen för Ägarnas beslut och kommunala kompetens.
2. **att** ta fram underlag som underställs respektive RKTm för beslut om uppdrag till Transitio att upphandla och finansiera fordon. Bolaget ska inte själva hantera finansieringsfrågor.

~~Region Dalarna är ett kommunalförbund som finansieras av sina medlemmar. Landstinget Dalarna har villkorat all finansiering av landstinget vid anskaffning av fordon med kringutrustning av att beslut föregås av att anskaffningen godkänns av landstingsfullmäktige. Ett komplett underlag ska därför tillställas landstinget med den framförhållning som krävs i landstingets beslutsprocess innebärande att fullmäktige kan fatta informerade beslut innebärande att nödvändiga avvägningar kan ske mellan landstingets olika behov, såsom exempelvis hälso- och sjukvård kontra kollektivtrafik. Borgensåtagande av Region Dalarna måste också föregås av godkännande av samtliga kommuner och landsting, varvid liknande avvägningar måste kunna ske.~~

3. **att** ta fram underlag och bistå AB Transitio i upphandling av fordon,
4. **att** biträda Ägarna i arbetet med att tillse att upphandlad trafik genomförs enligt avtal,
5. **att** efter hörande från Ägarna bistå med expertkunskap i tågfrågor samt i arbete med upprättande av trafikförsörjningsprogram och i förberedelser inför beslut om trafikplikt,
6. **att** ta fram en rullande treårsplan avseende kostnader för fordonsförsörjning, banavgifter, intäkter och utgifter,
7. **att** sammankalla tjänstemän i ledande befattning hos respektive Ägare, inför styrelsemöte,
8. **att** leverera enligt bilaga Årshjul
9. **att** bedriva verksamheten kostnadseffektivt

3. VERKSAMHETENS INRIKTNING

- 3.1 Bolaget ska driva och utveckla den regionala tågtrafiken i Dalarna, Gävleborgs, Västmanlands och Örebro län. Regional kollektivtrafik definieras i 6§ kollektivtrafiklagen; ”I denna lag avses med regional kollektivtrafik: sådan kollektivtrafik som
  1. äger rum inom ett län eller,
  2. om den sträcker sig över flera län, med avseende på trafikutbudet huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärernas behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som med hänsyn till sitt faktiska nyttjande

tillgodoser ett sådant behov.”

Den lokala och regionala kollektivtrafiken är av flera skäl i allmänhet subventionerad. För den interregionala kollektivtrafiken förhåller det sig annorlunda. Där finns inte samma skäl för ett offentligt ingripande med subventioner. I prop 2009/10:200 beskrivs interregional trafik som ”längre resor och domineras av resor som görs i tjänsten eller sällanresor på fritiden”. Inom detta marknadssegment finns flyget som ett alternativ varför de två marknadssegmenten regleras på olika sätt.

- 3.2 Bolaget ska utifrån en god kunskap om marknaden och tillsammans med samarbetspartners och berörda intressenter utveckla och marknadsföra Bolaget och dess verksamhet på så sätt att Bolaget framstår som ett av de främsta alternativen av kollektivtrafik mellan orter i länen.

4. ÄGARNAS INSYN OCH INFORMATION

- 4.1 Ägarna har rätt och skyldighet att utöva tillsyn över Bolaget.
- 4.2 Ägarna har rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt att i övrigt inspektera Bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.
- 4.3 Bolaget ska fortlöpande hålla Ägarna väl informerade om sin verksamhet.
- 4.4 I övrigt ska information lämnas när Ägarna så önskar eller Bolagets styrelse finner det lämpligt.